

ชื่อวิทยานิพนธ์	:	บทบาทการเผยแผ่ธรรมะของพระธรรมทัตสนาธร (ทองสุก สุธสโส)
ผู้วิจัย	:	พระมหาจรรุญ ภาณจารี (จอกสมุทร)
ปริญญา	:	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	:	พระธรรมเจดีย์ (ประกอบ ธมฺมเสฏฺโฐ), M.A., Ph.D. (A.I. & A.S.)
	:	พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ผศ., พธ.บ., ศศ.ม., รป.ม. (การจัดการความขัดแย้ง)
	:	ผศ.ดร. สุรพล สุยะพรหม พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
วันที่สำเร็จการศึกษา	:	๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการเผยแผ่ธรรมะของพระธรรมทัตสนาธร (ทองสุก สุธสโส)” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการเผยแผ่ตามแนวพระพุทธศาสนา ๒. เพื่อศึกษาบทบาทการเผยแผ่ธรรมะของพระธรรมทัตสนาธร (ทองสุก สุธสโส) และ ๓. เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางในการเผยแผ่ธรรมะของพระธรรมทัตสนาธร (ทองสุก สุธสโส) ได้ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) จำนวน ๑๐ รูป/ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบปริบท (Content Analysis Technique) ผลการวิจัยสามารถสรุปและมีข้อเสนอแนะตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการวิเคราะห์การเผยแผ่ตามแนวทางพระพุทธศาสนา ได้ผลสรุปออกมาว่า วิธีที่ทรงใช้ในการเผยแผ่ของพระพุทธเจ้ามีหลายวิธีด้วยกัน โดยพระพุทธองค์ทรงเลือกใช้ตามความเหมาะสม ตามสถานการณ์ ตามเหตุปัจจัย ตามกำลังสติปัญญา ตามความพร้อมของผู้ฟัง แต่ที่พบบ่อย พระพุทธองค์ทรงใช้วิธีและนำมาประยุกต์ใช้ดังนี้ คือ แบบสนทนา เป็นฝ่ายถามนำคู่สนทนา เพื่อให้เข้าสู่ความเข้าใจหลักธรรม แบบบรรยาย ใช้ในที่ประชุมใหญ่ในการแสดงธรรมะ แบบตอบปัญหา เป็นวิธีการที่ทรงใช้เมื่อมีผู้มาถามปัญหาความสงสัยข้องใจต่าง ๆ

๒. บทบาทการเผยแผ่ธรรมะของพระธรรมทัตสนาธร (ทองสุก สุธสโส) มี ๒ ด้าน คือ

๑) การเผยแผ่ในวัด โดยมีประเพณีเป็นสื่อกลาง ในการแสดงธรรมแก่ประชาชนของท่านในวันธรรมสวนะ (วันพระ) วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๒) การเผยแพร่ข่าววัด สามารถเผยแพร่ธรรมะในสถานที่ต่างๆ ภายนอกวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ไปสนทนาธรรม เทศนาธรรม บรรยายธรรม และปาฐกถาธรรม ตามหน่วยงานราชการ บริษัท ห้างร้าน เอกชนที่นิมนต์มาในโอกาสต่าง ๆ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ภายในวัดให้เป็นพระนักเผยแผ่อีกด้วย

๓. รูปแบบและแนวทางในการเผยแพร่ธรรมะของพระธรรมทัตสนา

๑) รูปแบบในการเผยแพร่ธรรมะ ใช้รูปแบบในการเผยแพร่การศึกษาแบบการใช้สื่อในการเผยแพร่ธรรมะ โดยการใช้สื่อในการเผยแพร่ธรรมะ ๒ วิธีการ คือ ๑) สื่อบุคคล ได้แก่ พระธรรมเทศนา บรรยายธรรม สัมโมทนียกถา การให้โอวาท ๒) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ บทประพันธ์ บทกวี และบทความ

๒) แนวทางในการเผยแพร่ธรรมะ แนวทางการเผยแพร่ธรรมะของพระธรรมทัตสนา (ทองสุก สุธสโส) นั้น ท่านได้นำหลักและวิธีการเผยแผ่แบบบูรณาการตามที่ท่านพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวไว้ว่าแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนามี ๒ แบบ คือ เชิงรุก คือ แนวทางในการเผยแพร่ธรรมะของในการบริหารคณะสงฆ์ ลักษณะการเผยแผ่เชิงรุกเป็นความจำเป็นแต่ยุคแต่ละสมัย พระสงฆ์ในอดีตทำการเผยแผ่เชิงรุกด้วยการทำหน้าที่เป็นครูสอนเด็กและเยาวชน วัดในอดีตทำหน้าที่เป็นโรงเรียน เป็นสถานสงเคราะห์ งานทั้งสามงานนี้เป็นเรื่องเดียวกัน คือ งานเผยแผ่ เช่นการเทศน์ ปาฐกถา ทำสื่ออุปกรณ์สอนพระพุทธศาสนา งานศึกษาสงเคราะห์ เช่น การสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียน การสอนธรรมศึกษา การให้ทุนการศึกษา งานสาธารณสงเคราะห์ เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เชิงรับ คือ แนวทางการเผยแผ่ในเชิงรับ เช่น การเทศนาธรรม การบรรยายธรรม การอบรม การฝึกปฏิบัติ ที่พระสงฆ์กระทำกันภายในวัดเป็นหลัก เป็นต้น พระธรรมทัตสนา(ทองสุก สุธสโส) ท่านได้ใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ธรรมะซึ่งก็ประสบผลสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

Thesis Title : The Role of Propagating Buddhadamma of
Phradhammathassanatorn (Thongsuk Sudasso)
Researcher : Phramaha Charoon Ñānacāṛī (Jorksamutr)
Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Thesis Supervisory Committee

: Phra Thammachedi (Prakob Dhammasettho), M.A.,
Ph.D. (A.I. & A.S.)
: Phramaha Boonlert Indapañño, Asst. Prof.,
B.A. (1st Class), M.A., M.P.A. (Conflict Management)
: Assistant Professor Dr.Surapon Suyaprom, M.A.,
Ph.D. (Pol. Sc.)

Date of Graduation : March 31, 2013

ABSTRACT

The research entitled “The Role of Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) has three main objectives are; (1) To analyzing study Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) (2) To study the Role of Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) (3) To study the model and approach of Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) In this study is a quanlitative research, field study from greater denomination by Documentary Research and In depth interview with the Key Information total 10 person Content Analysis Technique The results of this reseach had Conclusson and Suggestions as fellowing are:.

The findings of this research are as follows :

1. The result of analyzing the Buddhist propagation can be said that the Lord Buddha had ways in propagating Buddhism depending on contingencies: appropriateness, situations, factors or cases, his intellect, and readiness of listeners.

Besides, the ways often used and applied in propagating Buddhism by him were: (1) conversation which he questioned his colloquists for the understanding of Dhamma, (2) explanation which always was used in important convocation for preaching his disciples, and (3) answering questions which was used whenever any person who had questions or doubt.

2. The Role of Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) to classified into two type as belows:

1) Propagating in the temple such as Dhamma Sermon for the people in the Dhammassawana day and the important of Buddhist days.

2) Propagating outside of the temple: to be the Dhamma Propagating in various place out of the temple people in the Dhammassawana day and efficiency by Dhamma talk and Dhamma presentation for bureaucracy, company and Department store or private sector in the various occasion. There for to support the monks in the temple to be propagation monk as well as.

3. To study the model and approach of Propagating Buddhadamma of Phradhammathassanatorn (Thongsuk Suthasso) had two types as followings;

1) The model of Propagating Buddhadamma have two method are: (1) Personnel Media as Dhamma sermon, Dhamma presentation and to obedience. (2) Mass Communication are Broadcasting, newspaper, Poet and Article.

2) The approach of propagating Dharma. As for the Dharma propagation approach by Phra Dharmadasanadhorn (Thongsuk Sudasso), he applied the principle and method of the so-called 'integration propagation' as explained by Phra Dharmakosacaraya (Prayoon Dhammacitto), according to whom, there are two types of Buddhism propagation. They are 1) progressive propagation and 2) with standing propagation. As regards the former, the propagation is based on the necessity of a particular period. The Buddhist monk in the past made the progressive propagation by acting as a teacher teaching children and youths. Wat or monastery in the past was both a school and an aid centre. These jobs or works are one and the same. That is to say, Buddhism propagation such as preaching, lecture, preparing Buddhist teaching media, welfare study work such as teaching Buddhism in a school, teaching Dharma study course, scholarship. Public welfare work such as water source

development, helping a disaster victim with food and clothes. As for the latter, the with standing approach such as Dharma preaching, Dharma lecture, Dharma training as practiced by the monks in monasteries and so forth. Phra Dharmadasanadhorn succeeds in applying the Dharma propagation and is publicly accepted.